

Sygn. akt VIII U 2870/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 listopada 2016 roku.

Sąd Okręgowy w Lublinie VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący Sędzia SO Danuta Dadej-Więsyk

Protokolant sekr. sąd. Katarzyna Trafisz

po rozpoznaniu w dniu 16 listopada 2016 roku w Lublinie

sprawy R. D.

przeciwko Likwidatorowi Funduszu Alimentacyjnego Prezesowi Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

o umorzenie należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego

na skutek odwołania R. D.

od decyzji Likwidatora Funduszu Alimentacyjnego Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 16 maja 2016 roku znak:(...)

odwołanie oddala.

Sygn. akt VIII U 2870/16

UZASADNIENIE

R. D. odwołał się od decyzji Likwidatora Funduszu Alimentacyjnego Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 16 maja 2016 roku, którą odmówiono mu umorzenia należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego z tytułu wypłaty świadczeń z funduszu oraz 5 % opłaty na pokrycie kosztów związanych z działalnością funduszu w kwocie 76.530,33 zł na podstawie art. 68 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2006 r., Nr 139, poz. 992 ze zm.).

W uzasadnieniu odwołania skarżący podniósł zarzut nie uwzględnienia przez organ wszystkich okoliczności związanych z jego sytuacją rodzinną i zdrowotną i powołując się na trudną sytuację materialną i stan zdrowia uniemożliwiający podjęcie zatrudnienia, wniósł o uchylenie decyzji i umorzenie należności.

Organ wniósł o oddalenie odwołania, podnosząc, że ze złożonej dokumentacji wynika, iż sytuacja finansowa i zdrowotna nie stanowi podstawy do uznania, iż zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek z powołanego przepisu art. 68 ustawy.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

R. D. ma 55 lat. Z zawodu jest kierowcą. Z pierwszego małżeństwa ma trójkę dzieci, na których rzecz był zobowiązany do świadczeń alimentacyjnych w

wysokości po 500 zł, 400 zł i 300 zł miesięcznie, które były wypłacane z Funduszu Alimentacyjnego. Skarżący obecnie nie ma nikogo na utrzymaniu.

Zadłużenie skarżącego wobec Funduszu Alimentacyjnego w likwidacji w kwocie 76 530,33 złotych powstało w związku z nierealizowaniem obowiązku alimentacyjnego wobec dzieci (decyzja a.u.).

R. D. jest zatrudniony w P. L. M. L. od dnia 1 marca 2009 r. do 28 lutego 2025 r. na stanowisku kierowcy (zaświadczenie – k. 4,5 a.r.).

Od stycznia do lutego 2016 r. z tytułu zatrudnienia otrzymywał wynagrodzenie zasadnicze 1850 zł miesięcznie, przysługiwał mu również dodatek za jazdę po Niemczech w kwocie 2 037 zł miesięcznie, premie i prowizje.

Od marca 2016 r. wynagrodzenie zasadnicze wynosiło 2037 zł miesięcznie a dodatek za jazdę po Niemczech 1830,20 zł. Od maja 2016 r. wnioskodawcy przysługiwało wyłącznie wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 2 037 zł miesięcznie (rozbudowane listy płac – k. 19). Wnioskodawca we wcześniejszym okresie utrzymywał się z pracy zawodowej oraz z prowadzenia działalności rolniczej na gruntach własnych i dzierżawionych.

W dniu 11.04.2016 r. dokonał darowizny nieruchomości objętej księgą wieczystą (...) o pow. 1,0085 ha na rzecz syna M. D. i obecnie mieszka na terenie opisanej nieruchomości prowadząc samodzielnie gospodarstwo domowe. Ponosi koszty opłat eksploatacyjnych w wysokości 170 zł za 2 miesiące, z tym, że płaci co drugi rachunek zgodnie z umową z byłą żoną, z którą mają wspólny licznik. Opłaca również rachunki za wodę w kwocie 50 zł za trzy miesiące, wydaje kwotę 1200 zł rocznie na opał. W kosztach utrzymania pomaga wnioskodawcy syn M., który pracuje w Irlandii Północnej (zeznania wnioskodawcy – k. 20-21v).

Skarżący leczy się neurologicznie i dermatologicznie z powodu łuszczycy z zajęciem stawów (zaświadczenie – k. 7 a.u.)

W 2016 r. przebywał na Oddziale Reumatologicznym Wojewódzkiego Szpitala (...) w C., a także na Oddziale Neurologicznym od 26.04. do 9.05.2016 r. z powodu (...) Był operowany 18.06.2016 r. w związku z (...) Wnioskodawca przebywał 180 dni na zasilku chorobowym, a od dnia 12.10.2016 r. do 9.01.2017 r. ma przyznane prawo do świadczenia rehabilitacyjnego w wysokości 90 % podstawy wymiaru, a od dnia 10.11.2017 r. do 9.04.2017 r. w wysokości 75 % podstawy wymiaru (decyzja – k. 19), karty informacyjne – (k. 4, 19). Z pobieranych świadczeń prowadzona jest skuteczna egzekucja komornicza w związku z zaległymi należnościami likwidowanego funduszu alimentacyjnego do wysokości 60 % wynagrodzenia.

Skarżący ponosi miesięczne koszty leczenia, w tym zakupu leków w kwocie około 150 zł miesięcznie (zeznania wnioskodawcy – k. 20-21v).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie R. D. nie jest zasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

Podkreślić w tym miejscu należy, że stan faktyczny był pomiędzy stronami bezsporny, w szczególności wnioskodawca nie negował faktu istnienia zaległości na rzecz likwidowanego funduszu alimentacyjnego, ani też kwoty tej zaległości. Przyznał, że nie płacił alimentów na rzecz swoich dzieci. Organ rentowy nie kwestionował ciężkiej sytuacji zdrowotnej i materialnej wnioskodawcy. Strony różniły się jedynie w zakresie prawnej oceny sytuacji skarżącego pod kątem art. 68 ust. 1 cytowanej ustawy.

Zgodnie z treścią art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2003r., Nr 228 poz. 2255 ze zm.), zwanej dalej jako ustawa, w szczególnie uzasadnionych przypadkach związanych z sytuacją zdrowotną lub rodzinną osoby, przeciwko której jest prowadzona egzekucja alimentów, likwidator może umorzyć, rozłożyć na raty lub odroczyć termin płatności należności likwidowanego funduszu z tytułu wypłaconych lub bezpodstawnie pobranych świadczeń z funduszu.

Ustawodawca nie sprecyzował jak należy rozumieć owe szczególnie uzasadnione przypadki jednakże wskazał, iż dotyczyć mają one sytuacji zdrowotnej lub rodzinnej osoby dłużnika.

W ocenie Sądu Okręgowego przez określenie „w szczególnie uzasadnionych wypadkach” należy rozumieć, że zasadą jest egzekwowanie należności od dłużników alimentacyjnych, natomiast umorzenie należności czy rozłożenie jej na raty może nastąpić wyjątkowo tylko w sytuacjach szczególnych. Ponadto „szczególnie uzasadnione przypadki” związane z sytuacją zdrowotną lub rodzinną zobowiązanego to sytuacje nadzwyczajne (wyjątkowe), niezależne od zobowiązanego (powstałe w wyniku zdarzenia losowego), w następstwie których jego sytuacja ulega tak istotnemu pogorszeniu, że nie jest on w stanie na bieżąco spłacać swoich należności, a ponadto nie ma perspektywy poprawy i zmiany tej sytuacji.

Zdaniem Sądu nie można uznać by wnioskodawca znajdował się w szczególnie uzasadnionych okolicznościach, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy. Argumenty podnoszone przez wnioskodawcę nie mogą zostać uznane za uzasadnione.

Stan zdrowia skarżącego, choć poważny, nie powoduje aktualnie trwałej niezdolności do pracy. Przeciwnie wnioskodawca twierdzi, że dostrzega poprawę swego stanu zdrowia i nie zamierza starać się o rentę. Stan taki nie pociąga za sobą konieczności zwiększenia nakładów finansowych na leczenie czy też zaspokajanie innych potrzeb powodowanych takim pogorszeniem. Oznacza to, w ocenie Sądu, że stan zdrowia skarżącego w przedmiotowej sprawie nie uzasadnia przyjęcia wniosku o tym, że zachodzą szczególne okoliczności go dotyczące a tym samym uzasadniające uwzględnienie odwołania. Wnioskodawca otrzymał prawo do świadczenia rehabilitacyjnego, którego przesłanki uzyskania zakładają rokowanie odzyskania zdolności do pracy.

Poza stanem swojego zdrowia skarżący powoływał się na niski dochód, który dodatkowo jest pomniejszany potrąceniami komorniczymi. Przyznać trzeba, że kwota 90 %, a następnie 75 % z kwoty 2037 złotych miesięcznie, w szczególności pomniejszona po potrąceniach do 569 złotych miesięcznie jest niska. Istniejąca w następstwie potrąceń sytuacja materialna trudna, jest stabilna. Wnioskodawca uzyskuje stały dochód w postaci obecnie świadczenia rehabilitacyjnego a wcześniej zasiłku chorobowego i wynagrodzenia. Nie pozostaje pod opieką innych osób. Nie wykazał też, by stan jego zdrowia, powodujący stałą i trwałą całkowitą niezdolność do pracy wymagał zakupów kosztownych leków oraz angażowania się w kosztowne procesy leczenia. Jak wynika z ustalonego w sprawie stanu faktycznego, podejmowane przez skarżącego leczenie w ramach wizyt u lekarzy specjalistów nie wymaga od niego dużych nakładów finansowych.

W tym miejscu należy podkreślić, że konieczność spłaty zadłużenia wnioskodawcy w funduszu alimentacyjnym jest konsekwencją wieloletniego niewywiązywania się przez niego z obowiązku alimentacyjnego względem swoich dzieci, które nie były w stanie utrzymać się samodzielnie. Z przepisu art. 133 § 1 k.r.o. wynika, że rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie. Obowiązek alimentacyjny mieści się w katalogu obowiązków troszczenia się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka nałożonych na rodziców w art. 96 k.r.o. Trudna sytuacja materialna i życiowa rodziców nie zwalnia ich od obowiązku świadczenia na potrzeby dzieci. Rodzice obowiązani są dzielić się z dziećmi nawet bardzo szczupłymi dochodami (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 2000 r., I CKN 1538/99, LEX nr 51629).

Niewątpliwie trudna sytuacja materialna, na którą wnioskodawca powołuje się w odwołaniu, jest co do zasady okolicznością dotyczącą wszystkich dłużników alimentacyjnych, zważywszy, że uruchomienie funduszu alimentacyjnego następuje tylko wówczas, gdy dłużnik nie ma majątku ani dochodów podlegających egzekucji. Nie jest to więc szczególna okoliczność w rozumieniu omawianego przepisu (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 października 2006 roku, II UK 77/06, OSN 2007/21-22/326).

Sąd nie stwierdził również aby odnośnie wnioskodawcy miał miejsce szczególnie uzasadniony przypadek związany z sytuacją rodzinną.

Nie ma on nikogo na utrzymaniu, a syn na rzecz którego był zobowiązany do świadczeń alimentacyjnych ponosi częściowo koszty utrzymania skarżącego.

Kierując się powyższymi argumentami Sąd Okręgowy uznał, że w sytuacji rodzinnej i zdrowotnej R. D. nie występują szczególne przesłanki uzasadniające umorzenie jego zaległości wobec likwidowanego funduszu alimentacyjnego. W tym stanie rzeczy decyzję organu rentowego odmawiającą uwzględnienia wniosku w tym przedmiocie należało ocenić jako słuszną.

Z tych względów Sąd Okręgowy na podstawie powołanych przepisów oraz artykułu 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.